

ਮੈਂ ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ ਧਰਮ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਬਿਨਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਜਿਸੂ ਮਸੀਹ (ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਮਨ
ਹੋਵੇ) ਜਾਂ ਸਰਬਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕਿਸੇ
ਵੀ ਨਬੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਖੋਹਣ ਤੋਂ।

“ਕਹੋ (ਹੇ ਨਬੀ), ‘ਹੇ ਕਿਤਾਬ ਵਾਲਿਆਂ! ਆਉ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਗੱਲ
ਵੱਲ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਔਲਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ।
ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵਾਂਗੇ...’ (ਕੁਰਾਨ 3:64)

ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਦੁਆਰਾ:
ਮੁਹੰਮਦ ਅਲ-ਸੈਯਦ ਮੁਹੰਮਦ

ਮੈਂ ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ ਧਰਮ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ
 ਬਿਨਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ (ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਮਨ
 ਹੋਵੇ) ਜਾਂ ਸਰਬਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕਿਸੇ
 ਵੀ ਨਬੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਖੋਹਣ ਤੋਂ।

“ਕਹੋ (ਹੇ ਨਬੀ), ‘ਹੇ ਕਿਤਾਬ ਵਾਲਿਆਂ! ਆਓ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਗੱਲ
 ਵੱਲ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਔਲਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ,
 ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵਾਂਗੇ...’ (ਕੁਰਾਨ 3:64)

ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਦੁਆਰਾ:
 ਮੁਹੰਮਦ ਅਲ-ਸੈਯਦ ਮੁਹੰਮਦ

[ਕਿਤਾਬ ਤੋਂ: ਮੁਹੰਮਦ (ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਮਨ ਹੋਵੇ) — ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਨਬੀ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ?]

ਸਿਰਲੇਖ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ [ਮੈਂ ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ ਧਰਮ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ (ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਮਨ ਹੋਵੇ) ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਬੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਖੋਹਣ ਤੋਂ], ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ:

ਇਸਲਾਮ ਲਾਭ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਹਜ਼ਰਤ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ (ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਮਨ ਹੋਵੇ) ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਬੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਖੋਹਦਾ?

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਕਲਮੰਦੀ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੋਚ ਨਾਲ ਦੇਖ ਸਕੇ, ਉਸ ਨੇਅਮਤ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਅੱਲਾਹ (ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ) ਨੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਗੱਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕਰਤਾ, ਉੱਚੇ ਤੇ ਮਹਾਨ, 'ਤੇ ਇਮਾਨ ਦੀ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਲਈ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਸਹੀ ਤੇ ਗਲਤ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਫ਼ਿਤਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਅਕੀਦਾ ਚੁਣੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋਵੇ।

ਇਨਸਾਨ ਇਸਲਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਬੀ ਮੁਹੰਮਦ (ਸੱਲੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸੱਲਮ) ਦੇ ਪੈਗਾਮ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮਸ਼ਾਹਦਾ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਇਸ ਧਰਮ ਦੇ ਦਾਈ ਵਜੋਂ ਆਏ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਨੇਅਮਤ ਦੀ ਹਿਦਾਇਤ ਮਿਲੀ, ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਬੀ ਦੇ ਪੈਗਾਮ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਦੀ ਤੌਫ਼ੀਕ ਮਿਲੀ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਇਹ ਹਨ:

ਪਹਿਲਾਂ: ਪੈਗੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ ਸੱਲੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸੱਲਮ (ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਿਸਾਲੀ ਨੈਤਿਕ ਗੁਣਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਨ। ਇਹ ਗੁਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਬੀ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ (ਸਦਾਕਤ) ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ (ਅਮਾਨਤ) ਹਨ। ਇਹ ਅਕਲੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਨੇਕ ਗੁਣਾਂ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਉਹ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇਵੇ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰੱਬ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਨਬੀ ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰੇ।

ਦੂਜਾ: ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦਾਅਵਤ (ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ), ਸੁੱਧ ਸੁਭਾਅ (ਫ਼ਿਤਰਤ) ਅਤੇ ਸਹੀ ਦਿਮਾਗਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

③ ਰੱਬ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਕਾਈ (ਤੌਹੀਦ) ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ। ਦੁਆ ਅਤੇ ਇਬਾਦਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵੱਲ ਨਾ ਕਰਨੀ (ਨਾ ਇਨਸਾਨ, ਨਾ ਪੱਖਰ, ਨਾ ਜਾਨਵਰ, ਨਾ ਦਰੱਖਤ...)। ਅੱਲਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰਨਾ, ਨਾ ਉਮੀਦ ਰੱਖਣਾ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ: "ਮੈਨੂੰ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ?" ਇਸਦਾ ਤਾਰਕਿਕ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ, ਉਹ

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਰੱਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਤਰਕਹੀਣ ਹੈ)।

ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ: "ਇਸ ਰੱਬ ਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ?" ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਵਾਬ ਇਹ ਸੀ: "ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰੱਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਮਹਾਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ," ਤਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸੇ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਪਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਤਾਰਕਿਕ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਚਨਾਹਾਰ ਰੱਬ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਜਾਂ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਰਚਨਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰੰਕੁਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਕੋਲ ਹੀ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹੀ ਸੱਚਾ ਰੱਬ, ਇੱਕ, ਅਨੌਖਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਪੂਜਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰੱਬ (ਅੱਲ੍ਹਾ) ਲਈ ਇੱਕ ਰਚੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸੱਦਾ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਮਲ-ਤਿਆਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਨੁਚਿਤ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਜਾਨਵਰਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ) 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਮੌਤ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਬੂਦਾਰ ਲਾਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਣਾ ਹੈ।

❧ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਿਤਾਬ "ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸ਼ਾਂਤ ਸੰਵਾਦ" ਨੂੰ ਵੇਖੋ।

"A Quiet Dialogue between a Hindu and a Muslim" /

☞ ਨਾਲੇ, ਮੁਰਤੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਤਸਵੀਰ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹਾਨ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਮਨੋਰਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਲਪਨਾ ਜਾਂ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

❧ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਿਤਾਬ "ਇੱਕ ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਸੰਵਾਦ" ਨੂੰ ਵੇਖੋ।

"A Peaceful Dialogue Between a Buddhist and a Muslim" /

☞ ਰੱਬ ਨੂੰ ਸੰਤਾਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਦੇ, ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਰੋਕਦਾ? ਕੀ ਇਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ? ਇਸ ਨਾਲ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵੱਲ ਦੁਆ ਅਤੇ ਪੂਜਾ ਦੇ ਭਟਕਾਅ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ।

☞ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਗਏ ਨਫ਼ਰਤ ਭਰੇ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

○ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਦੁਆਰਾ ਰੱਬ ਦਾ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਪਛਤਾਵਾ ਅਤੇ ਅਫਸੋਸ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਚਿਤਰਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਤਪਤ 6:6 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਈਸਾਈ ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਇਸਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਸਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ]। ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪਛਤਾਵਾ ਅਤੇ ਅਫਸੋਸ ਸਿਰਫ਼ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣਨ ਕਾਰਨ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

○ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਦੁਆਰਾ ਰੱਬ ਦਾ ਅਕਾਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਚਿਤਰਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ 31:17 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਉਰਜਾ ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ)। ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਉਰਜਾ ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਥਕਾਵਟ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

✎ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਿਤਾਬ "ਇਸਲਾਮ, ਇਸਾਈ ਧਰਮ, ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚੋਣ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਤੁਲਨਾ" ਨੂੰ ਵੇਖੋ।

"A Comparison Between Islam, Christianity, Judaism, and The Choice Between Them" /

✎ ਰੱਬ ਨੂੰ ਨਸਲਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਰੱਬ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਦੁਆਰਾ ਨਸਲਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗੁਣ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਅਨੁਚਿਤ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁਭਾਅ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

✎ ਰੱਬ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ, ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਅਸੀਮ ਸ਼ਕਤੀ, ਸੰਪੂਰਨ ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਸਰਵ-ਵਿਆਪਕ ਗਿਆਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

✎ ਈਸ਼ਵਰੀ ਗੁੰਝਾਂ (ਕਿਤਾਬਾਂ), ਪੈਰਾਬਰਾਂ ਅਤੇ ਫਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨ, ਆਪਣੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸਦੀ ਖਰਾਬੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਸਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਤੋਂ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੈਨੂਅਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਜੋ ਇਸਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ), ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੈਨੂਅਲ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ, ਭਾਵ ਇੱਕ ਹਿਦਾਇਤ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੱਬ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਰੱਬ ਦੇ ਪੈਰਾਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।

✎ ਰੱਬ ਦੇ ਪੈਰਾਬਰਾਂ ਅਤੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਰੁਤਬੇ ਅਤੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਨੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਪੈਰਾਬਰ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਦੂਰ ਰਹੀ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ:

○ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਪੈਰਾਬਰ ਹਾਰੂਨ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ: 32 ਵਿੱਚ ਹੈ।

○ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਪੈਰਾਬਰ ਲੂਤ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ। (ਉਤਪਤ: 19)।

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਲ੍ਹਾ ਸਰਵ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਣਾ ਰਾਜਦੂਤ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਣਦੇਖੀ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲਾ ਦੱਸਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਪੈਰਾਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਰਸੂਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮਾੜੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਦੀਵੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ: ਜੇਕਰ ਪੈਰਾਂਬਰ ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਅਨੈਤਿਕਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚੇ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਪੈਰਾਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਗੇ? ਇਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਨੈਤਿਕਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

❧ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ (ਕਿਆਮਤ) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਜੀਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਨੇਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹਾਨ ਬਦਲਾ ਹੋਵੇਗਾ (ਇੱਕ ਸਦੀਵੀ ਅਨੰਦਮਈ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ), ਅਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ (ਇੱਕ ਦੁਖਦਾਈ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ)।

❧ ਨੇਕ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੱਦਾ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ। ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ:

○ **ਔਰਤਾਂ:** ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਹਵਾ (ਆਦਮ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਲਾਮ ਹੋਵੇ) ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਦਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਮਨੁੱਖ ਕੀਤੇ ਰੁੱਖ ਤੋਂ ਖਾਣ ਲਈ ਉਕਸਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਨਾ-ਫਰਮਾਨੀ ਕਰਾਈ, ਜਿਵੇਂ (ਉਤਪੱਤੀ 3:12) ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਰਭਾਵਸਥਾ ਅਤੇ ਜਨਮ ਦੇ ਦਰਦ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਵੀ (ਉਤਪੱਤੀ 3:16) ਵਿੱਚ। ਪਰ ਪਵਿੱਤਰ ਕੁਰਾਨ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਦਮ ਦੀ ਨਾ-ਫਰਮਾਨੀ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਵੱਸਵੱਸੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ (ਯਾਨੀ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ), ਜਿਵੇਂ ਕਿ [ਸੁਰਹ ਅਲ-ਅਅਰਾਫ਼: 19-22] ਅਤੇ [ਸੁਰਹ ਤਾਹਾ: 120-122] ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਲਾਮ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਲਾਮ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਇੱਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਪੈਗਾਮ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਪੈਰਾਂਬਰ ਮੁਹੰਮਦ ਸੱਲਾਹੂ ਅਲੈਹੀ ਵਸੱਲਮ (ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ: "**ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਨਰਮੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਓ**" [ਸਹੀਹ ਬੁਖਾਰੀ], ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਥਨ (ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ): "**ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਧੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੰਦਾ ਦਫ਼ਨ ਨਾ ਕਰੇ, ਉਸਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨਾ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਰਜੀਹ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਅੱਲ੍ਹਾ ਉਸ ਧੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਜੰਨਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰੇਗਾ**" [ਅਹਿਮਦ ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ]।

○ **ਜੰਗਾਂ:** ਜਿੱਥੇ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਜੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ, ਔਰਤਾਂ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਸਮੇਤ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ (ਯਹੇਸੂਆ 6:21) ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਕਤਲ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਪਿਆਸ ਅਤੇ ਕਤਲੇਆਮ ਅਤੇ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਔਰਤਾਂ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਲੜਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ

ਹੁੰਦਾ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਪੈਗੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ ਸੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹੀ ਵਸੱਲਮ (ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ: "ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ, ਇੱਕ ਨਿਆਣੇ, ਇੱਕ ਔਰਤ ਜਾਂ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰੋ" [ਅਲ-ਬੈਹਾਕੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ], ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਦਿਆਲੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

❧ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਿਤਾਬ "ਇਸਲਾਮ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ" ਨੂੰ ਵੇਖੋ।

"Islam's Teachings and How They Solve Past and Current Problems" /

ਤੀਜਾ: ਉਹ ਮੁਆਇਨੇ (ਚਮਤਕਾਰ) ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜੋ ਅੱਲ੍ਹਾ ਨੇ ਪੈਗੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ ਸੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹੀ ਵਸੱਲਮ (ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

- ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ (ਠੋਸ) ਮੁਆਇਨੇ (Tangible miracles): ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਫੁੱਟਣਾ (ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ), ਜਿਸਨੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪਿਆਸ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

- ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ (ਗੈਰ-ਭੌਤਿਕ) ਮੁਆਇਨੇ (Intangible miracles): ਜਿਵੇਂ ਕਿ:

- ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਬੂਲ ਹੋਈਆਂ ਦੁਆਵਾਂ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੀਂਹ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੁਆ।
- ਪੈਗੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ (ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਨੇ ਕਈ ਅਣਦੇਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਸਰ, ਕਾਂਸਟੈਂਟੀਨੋਪਲ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ, ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਫਤਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਕਲੋਨ ਦੀ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਗਜ਼ਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਵੀ ਕੀਤੀ (ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਜ਼ਾ ਅਸ਼ਕਲੋਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਆਪਣੇ ਕਥਨ ਦੁਆਰਾ: "ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਹਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਅਸ਼ਕਲੋਨ ਵਿੱਚ ਹੈ" [ਅਲ-ਅਲਬਾਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਲਸਲਤੁ ਸਹੀਹਾ], ਜੋ ਸੁਖਮਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਦੀਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਸਥਾਨ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਮਹਾਨ ਜਿਹਾਦ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਨੇਕ ਲੜਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਥਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਭ ਸੱਚ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਪੈਗੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ (ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਨੇ 1400 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਣਦੇਖੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਹੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ। ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ: "ਜਦੋਂ (ਵੀਰਜ ਦੀ) ਬੂੰਦ ਉੱਤੇ ਬਤਾਲੀ ਰਾਤਾਂ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅੱਲ੍ਹਾ ਉਸ ਵੱਲ ਇੱਕ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਭੇਜਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਰੂਪ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਣਨ ਸ਼ਕਤੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਚਮੜੀ, ਮਾਸ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ..." [ਮੁਸਲਿਮ ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ]। ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਵੇਂ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਰੰਥਧਾਰਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 43ਵੇਂ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭਰੂਣ ਦੀ ਪਿੰਜਰ ਬਣਤਰ ਫੈਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਪ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੈਗੰਬਰ ਦੇ ਕਹੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- ਕੁਰਆਨ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ (ਚਮਤਕਾਰ) (ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੁਆਇਨਾ ਜੋ ਕਿਆਮਤ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਬਾਕੀ ਰਹੇਗਾ), ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਬੋਲ-ਚਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਅਰਬ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਸੂਰਹ (ਅਧਿਆਇ) ਵਰਗੀ ਇੱਕ ਸੂਰਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕੇ।

ਪਵਿੱਤਰ ਕੁਰਆਨ ਨੇ ਕਈ ਗੈਬ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ (ਪਿਛਲੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ) ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੱਥ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1,400 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੋਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ। [ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਰਆਨ ਵਿੱਚ ਖਗੋਲ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਡੂੰਘੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ, ਜਪਾਨ ਦੇ ਟੋਕੀਓ ਅਬਜ਼ਰਵੇਟਰੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਯੋਸ਼ੀਹਿਦੇ ਕੋਜ਼ਾਈ ਹਨ]।

ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਅੱਲ੍ਹਾ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ: "ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ, ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਰਹੇ ਹਾਂ" [ਅਜ਼-ਧਾਰਿਆਤ: 47]। ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਵਲ ਇਸ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖੋਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੁਰਆਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕਿੰਨੇ ਸਟੀਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਚਿੰਤਨ ਲਈ ਕਾਲ ਕਿੰਨੀ ਡੂੰਘੀ ਹੈ!

- ਪਹਿਲੀ ਵਰੀ ਜੋ ਅੱਲ੍ਹਾ ਨੇ ਕੁਰਆਨ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਜ਼ਿਲ ਕੀਤੀ, ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ: "ਪੜ੍ਹੋ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ" [ਅਲ-ਅਲਕ: 1]। ਪੜ੍ਹਨਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਮਝ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ।

﴿﴾ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਿਤਾਬ "ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ – ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ (ਸੱਲ ਅੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸੱਲਮ) ਦੀ ਨਬੂਵਤ ਅਤੇ ਰਿਸਾਲਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਵਜੋਂ" ਨੂੰ ਵੇਖੋ।

"Islam and the Discoveries of Modern Science as the evidence and proofs of the prophethood and messengership of Muhammad (peace be upon him)".

■ **ਤਾਰਕਿਕ ਨੋਟ (ਤਾਰਕਿਕ ਧਿਆਨ):** ਜੋ ਕੁਝ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਨ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਬੀ ਜਾਂ ਰਸੂਲ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੇ ਸੱਦੇ ਅਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਯਹੂਦੀ ਜਾਂ ਈਸਾਈ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ: ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਨਬੀ ਦੀ ਨਬੂਵਤ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚਮਤਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ? ਜਵਾਬ ਹੋਵੇਗਾ: ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਰੰਤਰ ਗਵਾਹੀਆਂ ਹਨ।

✓ ਇਹ ਜਵਾਬ ਤਾਰਕਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾਬਰ ਮੁਹੰਮਦ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਰੰਤਰ ਗਵਾਹੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਬੀ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਹਨ।

■ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਅੱਲ੍ਹਾ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਦੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

1. ਜੇ ਕੁਝ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਉਤਸੁਕਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਇਬਾਦਤਾਂ, ਉੱਤਮ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ, ਅਤੇ ਨੇਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਸ ਅਸਥਾਈ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਤਿਆਗ ਦੇ ਨਾਲ।

2. ਪੈਰੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ (ਅੱਲ੍ਹਾ ਦਾ ਅਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇ) ਨੇ ਮੱਕਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੌਲਤ, ਰਾਜਸ਼ਾਹੀ, ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇਕ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੱਦੇ (ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਉਸਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਇਬਾਦਤ, ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਤੋਂ ਤਿਆਗ, ਨੇਕੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ, ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ) ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੱਦੇ (ਅੱਲ੍ਹਾ ਦਾ ਅਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇ) ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਨੁਕਸਾਨ, ਦੁਸ਼ਮਣੀ, ਅਤਿਆਚਾਰ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਦੁੱਖ ਸਹਾਰੇ।

3. ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ: **"ਮੇਰੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਈਸਾਈਆਂ ਨੇ ਮਰੀਅਮ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੇਵਕ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਕਹੋ: ਅੱਲ੍ਹਾ ਦਾ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਰਸੂਲ"** [ਸਹੀਹ ਬੁਖਾਰੀ]।

4. ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਕੀਤਾ।

✓ ਕੀ ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ (ਅੱਲ੍ਹਾ ਦਾ ਅਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇ) ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਸੱਚੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਰਸੂਲ ਹਨ?

➤ ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ (Deuteronomy) (33:2) ਵਿੱਚ ਵਾਕੰਸ਼ **"ਅਤੇ ਉਹ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਇਆ"** ਨੂੰ ਅਰਬੀ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਵਾਕੰਸ਼ **[ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਰਾਨ ਪਰਬਤ ਤੋਂ ਚਮਕਿਆ]** ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਪੈਰੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ (ਅੱਲ੍ਹਾ ਦਾ ਅਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇ) ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੂਰਜ ਦਾ ਚੜ੍ਹਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚਮਕਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਤਪਤ (Genesis) (21:21) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: **"ਅਤੇ ਉਹ - ਇਸਮਾਈਲ - ਪਾਰਾਨ ਦੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਵੱਸਿਆ"**, ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਮਾਈਲ (ਅੱਲ੍ਹਾ ਦਾ ਅਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇ) ਹਿਜਾਜ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪਾਰਾਨ ਦੇ ਪਹਾੜ ਮੱਕਾ ਵਿੱਚ ਹਿਜਾਜ਼ ਦੇ ਪਹਾੜ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ (ਅੱਲ੍ਹਾ ਦਾ ਅਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇ) ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਖੂਨ-ਖਰਾਬੇ ਦੇ ਇੱਕ **ਜੇਤੂ** ਵਜੋਂ ਮੱਕਾ ਆਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹਿੱਸਾ **[ਅਤੇ ਉਹ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਇਆ]** ਕਿੰਗ ਜੇਮਜ਼ ਵਰਜ਼ਨ, ਅਮਰੀਕਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਵਰਜ਼ਨ, ਅਤੇ ਐਂਪਲੀਫਾਈਡ ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

➤ ਨਾਲ ਹੀ, ਜ਼ਬੂਰ (Psalms) (84:6) ਵਿੱਚ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਭਜਨ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ (ਬਾਕਾ) ਨੂੰ ਅਰਬੀ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਬਾ ਦੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਪੈਰੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ ਦਾ ਵਤਨ (ਮੱਕਾ) ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ **(ਮੱਕਾ)** ਨੂੰ **(ਬਾਕਾ)** ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਵਿੱਤਰ ਕੁਰਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ (**ਬਾਕਾ**) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ [ਅਲ-ਇਮਰਾਨ: 96] ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਠ ਕਿੰਗ ਜੇਮਜ਼ ਵਰਜ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ [**ਬਾਕਾ ਦੀ ਘਾਟੀ**] ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਬਦ [**ਬਾਕਾ**] ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੱਖਰ ਵੱਡਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਖਾਸ ਨਾਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਨਾਮਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

﴿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਿਤਾਬ:

"ਮੁਹੰਮਦ (ਅੱਲ੍ਹਾ ਦਾ ਅਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇ) ਸੱਚਮੁੱਚ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਪੈਗੰਬਰ ਹਨ" ਵੇਖੋ।

"Muhammad (Peace be upon him) Truly Is the Prophet of Allah".

■ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਸਰਵ-ਵਿਆਪਕਤਾ:

ਇਸਲਾਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

- ਇਸਲਾਮ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਈਸਾਈਅਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਮਸੀਹ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ:

- ਈਸਾ ਮਸੀਹ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਦੀ ਨਬੀਅਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਘੂੜੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ—ਜੋ ਅੱਲ੍ਹਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਬਦਨਾਮੀ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਯਹੂਦੀਅਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਲਗਾਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਬੀਅਤ ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਬਣਿਆ।

✓ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ:

ਇਹ ਤਰਕਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਵਾਲਾ ਕਥਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਯਹੂਦੀਅਤ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮਸੀਹ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਜ਼ਨਾਹ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਈਸਾਈਅਤ ਦੀ ਅਤਿਕਥਨੀ ਅਤੇ ਵਧਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬੀ ਦਰਜਾ (divinity) ਦਿੱਤਾ।

■ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਕੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ:

- "ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁੱਧ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਦਿਮਾਗ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਗਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ) ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕੇ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਸੁਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਔਧਾ-ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਔਧਾ-ਗਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜੀਵ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੋਵੇਂ (ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰ) ਪ੍ਰਾਣੀ ਹਨ।"

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ੁੱਧ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਦਿਮਾਗ ਰੱਬੀ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕੇ ਜੋ ਰੱਬੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰੱਬ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਰੱਬ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਸਤੀ ਗੁਪਤ ਅੰਗਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੁੱਕਣਾ, ਥੱਪੜ ਮਾਰਨਾ, ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ

ਉਤਾਰਨਾ, ਆਦਿ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ, ਮਾਰਨਾ ਅਤੇ ਦਫਨਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਹਾਨ ਰੱਬ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

• ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਭੋਜਨ ਖਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਰੱਬ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਜੋ ਸੌਂਦਾ ਹੈ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਲ ਤਿਆਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਢਿੱਡ ਵਿੱਚ ਗੰਦਾ, ਅਪਵਿੱਤਰ ਮਲ ਢੋਂਦਾ ਹੈ।

• ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਛੋਟਾ, ਸੀਮਤ ਭਾਂਡਾ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜੀਵ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

• ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਦੂਜੇ ਦਾ ਪਾਪ ਸਹਿਣਾ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਹੀ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਈਸਾਈਅਤ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: "ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਨਾ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਨਾ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਲਈ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਵੇ; ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਲਈ ਮਰੇਗਾ" ਜਿਵੇਂ ਕਿ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 24:16) ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ "ਉਹ ਜੋ ਪਾਪ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਮਰੇਗਾ। ਬੱਚਾ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ, ਨਾ ਹੀ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨਗੇ। ਧਰਮੀ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ, ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਦੀ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ" ਜਿਵੇਂ ਕਿ (ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 18:20) ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ, ਆਦਮ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪਾਪ ਸਹਿਣਾ ਵੀ ਤਰਕਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਆਦਮ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਰਾਸਤੀ ਪਾਪ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇੱਕ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਜੋ ਤਰਕਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ।

• ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਆਦਮ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ (ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਵਰਜਿਤ ਰੁੱਖ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਸੀ) ਲਈ ਰੱਬ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਲਈ ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮਾਰਨਾ ਆਦਮ ਲਈ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਮਸੀਹ ਲਈ - ਜੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਇੱਕ ਧਰਮੀ ਅਧਿਆਪਕ, ਸ਼ਰਧਾਲੂ, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਿਤ ਸੀ -? ਸਿਰਫ਼ ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਰੱਬ ਨੂੰ ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਸੀ?

• ਆਦਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਡੇ ਪਾਪਾਂ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ? ਕੀ ਇਸ ਲਈ ਰੱਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਸੀਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ।

• ਰੱਬ ਆਦਮ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨੂੰ (ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਸ ਨੇ ਤੋਬਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ 'ਤੇ ਪਛਤਾਵਾ ਕੀਤਾ) ਬਾਕੀ ਪਾਪਾਂ ਵਾਂਗ ਮਾਫ਼ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਕੀ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਯਕੀਨਨ, ਉਹ ਹੈ।

• ਜੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਰੱਬੀਅਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਦਮ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਾਂਗੇ, ਜੋ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ?

- ਜੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਰੱਬੀਅਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪੈਰੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੈਰੰਬਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਾਂਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਨ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਯਕੀਨਨ ਨਹੀਂ।

■ **ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵੀ ਹੈ:**

ਕਿਉਂਕਿ ਮਸੀਹ ਦਾ ਸੁਭਾਅ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਈਸਾਈਅਤ ਇੱਕ ਰੱਬੀ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ ਜਾਂ ਅਮਰ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ:

1. **ਜੇ ਮਸੀਹ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ:** ਤਾਂ ਉਹ ਰੱਬ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਰੱਬ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਸੀ, ਗਲਤ ਹੈ।

2. **ਜੇ ਮਸੀਹ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਅਮਰ ਹੈ** ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰੱਬ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਰਿਆ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ **ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਨਹੀਂ** ਹੋਇਆ।

• ਅਸੀਂ ਰੱਬੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੇਲ ਦੇ ਅਵੇਧ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਜੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਸੁਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਜੀਵ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਹੋਰ ਸਮਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਿਸਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰਸ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਮਸੀਹ ਨਾਲੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ।

✓ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਧਰਮਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸੰਕਲਪ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਮਿਥਾਂ ਅਤੇ ਕਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਜਿਸ ਦਾ ਰੱਬੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹੀ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

■ **ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ (Clarification):**

➤ ਈਸਾਈਅਤ ਮਸੀਹ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਦੀ ਰੱਬੀਅਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਦੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੰਜੀਲ ਵਿੱਚ) ਇੱਕ ਵਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਉਹ ਰੱਬ ਹਨ ਜਾਂ ਮੇਰੀ ਪੂਜਾ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਸਿਖਾਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, (ਮੱਤੀ 21:11) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਪੈਰੰਬਰ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ: **[ਭੀੜ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਇਹ ਯਿਸੂ, ਪੈਰੰਬਰ ਹੈ"]** ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਭਾਰ ਝੁਕ ਕੇ (ਸਜਦਾ ਕਰਕੇ) ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਸਿਖਾਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ (ਮੱਤੀ 26:39) **ਵਿੱਚ। ਉਹ ਕਿਸ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਰਿਹਾ ਸੀ? ਕੀ ਉਹ ਉਸਦੇ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਸੀ?!** ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਲਾਮ ਵਿੱਚ ਨਮਾਜ਼ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

➤ ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ (ਯੂਹੰਨਾ 20:21, 26) ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਸਲਾਮ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ "ਅੱਸਲਾਮੁ ਅਲੈਕਮ" (ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਕਹਿ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬ "ਵਾਅਲੈਕਮ ਅੱਸਲਾਮ" (ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

➤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ: ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਈਸਾਈ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

■ **ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:** ਪਵਿੱਤਰ ਕੁਰਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਅਧਿਆਇ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੂਰਤ ਮਰੀਅਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਦਾ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

- ਇਸਲਾਮ ਈਸਾ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਈਸਾ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਇੱਕ ਨੇਕ ਪੈਗੰਬਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੈਗੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਸਲਾਮ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।"

﴿﴾ **ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਓ:**
 "ਇੱਕ ਇਸਾਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਇੱਕ ਖਾਮੋਸ਼ ਗੱਲਬਾਤ।"
 ਅਤੇ ਕਿਤਾਬ: "ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ ਧਰਮ ਵਜੋਂ ਕਿਉਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇ।"

"A Quiet Dialogue Between a Christian and a Muslim."

"Why choose Islam as a religion?"

■ **ਸਿੱਟਾ (Conclusion):**

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਿਰਪੱਖ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਜੋ ਅੱਲ੍ਹਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਮਾਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਉੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਆਤਮਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਉਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸੱਚ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ:

- ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਬਾਰੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅੱਲ੍ਹਾ (ਰੱਬ) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ)?? ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੋਗੇ।

- ਜੇ ਮੈਂ ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ ਚੁਣ ਕੇ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਅਤੇ ਆਸਾਨ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤੇ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਮਸੀਹ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ (ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤਰਕ ਅਤੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸੋਚ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਲਾਮ ਵਿੱਚ ਮਸੀਹ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਦਾ ਉੱਚਾ ਅਤੇ ਨੇਕ ਦਰਜਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ, ਕੁਆਰੀ ਮਰੀਅਮ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇ) ਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੈਗੰਬਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ??

ਅੱਲ੍ਹਾ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇ ਜੋ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੈ।